

АПЕЛ ВЛАДИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Факултет примењених уметности у Београду изражава забринутост и оштро осуђује ванзаконски акт брисања Комплекса зграда Генералштаба и Министарства одбране архитекте Николе Добровића у Београду из Регистра заштићених непокретних културних добара и изузимање парцела на којој се налази овај комплекс из заштићене просторно културно-историјске целине уз Улицу кнеза Милоша у Београду.

Овакав је случај преседан у заштити културног наслеђа, а последице могу бити изузетно тешке и далекосежне. На то је једногласно указала стручна служба, кровне институције заштите културног наслеђа, Републичког завода за заштиту споменика културе као и многобројне друге институције и струковна удружења у земљи и ван ње, а која су релевантна по питању заштите културног и историјског наслеђа. Овакав став стручне јавности показује да су професионални интегритет и солидарност вредности које упркос притисцима опстају и бране јавни интерес, владавину права и професионално достојанство. Чином брисања зграде Генералштаба са списка споменика културе Републике Србије врши се директна ревизија колективног сећања.

Факултет примењених уметности као јединствена институција образовања у региону прикључује се апелу упућеном Влади Републике Србије, која је оснивач институција заштите и образовања и доносилац закона о заштити културног наслеђа, да размотри и хитно поништи одлуку о брисању Комплекса зграда Генералштаба и Министарства одбране архитекте Николе Добровића у Београду из Регистра заштићених непокретних културних добара и изузимање парцела на којој се налази овај комплекс из заштићене просторно културно-историјске целине уз Улицу кнеза Милоша у Београду. Као академска институција

која образује уметнике свих области примењене уметности, између осталих и конзерваторе-рестаураторе, изражавамо забринутост оваквим деловањем Владе Републике Србије с обзиром да је очигледно заобилажење законских процедура увод у урушавање целе службе заштите и њено гашење, што доводи у питање и потребу за образовањем кадрова који би се тиме професионално бавили, а образују се и на нашем факултету већ 50 година. Овакав потез, учињен у потпуности ван законских и професионалних оквира као последицу може имати домино ефекат који води потпуном укидању система заштите, а самим тим и образовног система који га подупире. Треба напоменути и да је оваква одлука Владе Републике Србије и угрожавање једног од основних људских права, права човека на културно наслеђе. Каква се порука шаље овим актом младим уметницима и стручњацима који се образују на Факултету примењених уметности и сродним факултетима? Шта ће бити са њиховим уметничким делима када се на овакав начин, неумољивом вољом инвеститора, кршењем устава Републике Србије, ван сваке законске легислативе, уништава категорисани споменик културе, дело једног академика, професора, међународно прослављеног и признатог архитекте као што је Никола Добровић? Каква судбина чека остале категорисане споменике културе и наше културно историјско наслеђе уопште? Хоће ли ускоро инвеститори усмерити свој интерес према Студеници, Милешеву, или неком археолошком налазишту, који по закону уживају ниво заштите као Добровићев Генералштаб? Важно је нагласити и да се поменути објекат, осим својим иманентним ликовним вредностима, одликује и историјском сведочанственошћу, бивајући јавни подсетник тешких историјских тренутака кроз које је наш народ прошао. Одлуком о брисању својстава културног добра доведен је у питање смисао и сврха Закона о културном наслеђу и одговарајући ставови Устава Републике Србије, а потписи државе Србије којим су усвојене и прихваћене међународне конвенције и документа које се односе на културу, односно заштиту наслеђа су девалвирани и обесмишљени. Последице оваквог деловања су несагледиве на више нивоа.

Као академска заједница састављена од стручњака различитих профила међу којима су између осталог и архитекте, конзерватори рестауратори, сликари и други, дајемо пуну подршку и изражавамо солидарност са стручњацима Републичког завода за заштиту споменика културе који су тренутно изложени злонамерним притисцима јер свој посао обављају стручно и професионално, уз поштовање закона Републике Србије и највиших

стандарда струке. Подсећамо да је у реду стручњака Републичког завода за заштиту споменика културе, који су показали професионални интегритет и високи ниво свести о очувању културног наслеђа и велики број бивших студената Факултета примењених уметности са различитих катедри. Иста је ситуација и у другим заводима, музејима и институцијама које се баве заштитом културно историјског наслеђа што недвосмислено показује нераскидиву везу Факултета примењених уметности и мреже службе заштите а у овом случају доводи у питање сврху постојања закона о заштити културних добара као и смисао образовања професионалних кадрова.

Узевши све у обзир апелујемо на Владу Републике Србије да се хитним поступком укине одлука о уклањању заштите са Добровићевог Генералштаба и просторно историјске целине која га окружује, као и да престану злонамерни и непримерени притисци на запослене у институцијама културе и заштите који су професионално и савесно указали на неуставност и незаконитост поступка брисања културног добра из регистра културних добара Републике Србије.

Председник Наставно уметничко-научног већа

Декан

Ред. проф. Горан Чпајак

